

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 12 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag ändras genom en strykning av bestämmelsen att verkställande direktören för ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller hans suppleant inte får vara medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet för ett kreditinstitut eller finansiellt institut, ett annat försäkringsbolag eller en sammanslutning som hör

till samma koncern som arbetspensionsförsäkringsbolaget.

Ändringen är nödvändig för att arbetspensionsförsäkringsbolagens möjligheter till övervakning av placeringarna skall kunna säkerställas.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Vid Finlands anslutning till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och senare i samband med fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen innefattades Finlands lagstadgade arbetspensionsförsäkringsverksamhet inte i tillämpningsområdet för EU:s livförsäkringsdirektiv. Bakgrunden till detta var en strävan att inom EU trygga och göra konkurrensförhållandena inom livförsäkringsverksamheten klarare. Ändringen av rådets första direktiv om samordning av lagar och andra författningar om rätten att starta och driva direkt livförsäkringsrörelse 79/267/EEG gällde just detta, och där förutsattes att Finland genom separata bolag skulle avskilja arbetspensionsförsäkringsverksamheten från den övriga försäkringsverksamheten.

De särskilda bestämmelserna om arbets-

pensionsförsäkringsbolag finns för närvarande samlade i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997). Bestämmelserna grundar sig i hög grad på de ovan nämnda kraven på att arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet skall avskiljas från övrig försäkringsverksamhet samt på avtalet av den 20 januari 1994 mellan arbetsmarknadens organisationer och arbetspensionsförsäkringsbolagen om att utveckla arbetspensionsförsäkringsbolagens förvaltning. I bestämmelserna ingår också de förslag till ordnande av arbetspensionsförsäkringsbolagens förvaltning och placeringsverksamhet som utredningsmännen Tarmo Pukkilas och Matti Louekoskis utredningsarbete resulterade i. Det allmänna syftet med lagen är att göra arbetspensionsförsäkringsbolagens verksamhet mer oavhängig av försäkringsbolag som hör till samma bolagsgrupp, ägare, andra arbetspensionsförsäkringsbolag samt kredit-

institut och finansiella institut. I synnerhet placeringsverksamheten skall enligt lagen vara oberoende av alla utomstående parter och basera sig på arbetspensionsförsäkringsbolagets egna utgångspunkter.

I lagens 12 § anges särskilda behörighetsvillkor för ett arbetspensionsförsäkringsbolags verkställande direktör och hans suppleant. I paragrafens 4 mom. bestäms också att verkställande direktören eller hans suppleant inte får vara medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet för ett kreditinstitut eller finansiellt institut, ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller ett bolag som hör till samma koncern som institutet eller försäkringsbolaget, eller anställd hos eller revisor vid någon ovan nämnd sammanslutning.

Ovan nämnda jäv gäller dock inte medlemskap i förvaltningsrådet eller styrelsen för ett försäkringsbolag

1) som är dotterbolag till arbetspensionsförsäkringsbolaget,

2) i vilket arbetspensionsförsäkringsbolaget innehar minst 20 procent av aktie- eller garantikapitalet och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför eller

3) som endast bedriver kreditförsäkringsrörelse och återförsäkring av sådan och som ägs av flera arbetspensionsförsäkringsbolag.

Med stöd av de ovan relaterade bestämmelserna är verkställande direktörens eller hans suppleants deltagande i andra sammanslutningars förvaltning mer begränsat i fråga om arbetspensionsförsäkringsbolag än i fråga om andra försäkringsbolag, där verkställande direktörens eller hans suppleants deltagande med stöd av 7 kap. 3 a § lagen om försäkringsbolag (1062/1979) endast begränsas på så sätt att dessa personer inte får vara verkställande direktör för ett kreditinstitut som hör till samma koncern som försäkringsbolaget eller suppleant för en sådan direktör.

Viktiga frågor för arbetspensionsförsäkringsbolagen är deras separata ställning i förhållande till övrig försäkrings- och kreditinstitutsverksamhet och deras möjlighet att placera arbetspensionsmedlen på ett inkomstbringande och betryggande sätt.

Arbetspensionsförsäkringsbolagens placeringsverksamhet handlar alltid om att placera pensionsmedel. Enligt 26 § 1 mom. lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag skall dessa medel placeras på ett inkomstbringande

och betryggande sätt. Sådan trygghet kräver att placeringarna övervakas. I praktiken har övervakningen ändå försvårats av de ovan nämnda kraven på jäv för verkställande direktören. Frågan har accentuerats under den senaste tiden, när arbetspensionsförsäkringsbolagen har blivit tvungna att omvärdera olika former av och kanaler för kundservice på grund av liv- och skadeförsäkringsbolagens och bankernas arrangemang.

De föreslagna ändringarna innebär att verkställande direktören för ett arbetspensionsförsäkringsbolag och hans suppleant kan delta som ansvariga medlemmar i en annan sammanslutnings förvaltning, utan hinder av procentandelarna av aktieinnehavet eller sammanslutningens verksamhetsområde. Samtidigt uppdateras kretsen av sammanslutningar genom att också fondbolag tas med i momentet.

Enligt lagens 27 § skall ett arbetspensionsförsäkringsbolags placeringsverksamhet vara oavhängig, och bolaget skall ha tillräcklig egen personal för placeringsverksamheten. Beslutanderätten eller beredningen i fråga om placeringsverksamhet får inte överlåtas på någon som samtidigt på grundval av arbetsavtal eller på något annat sätt som äventyrar hans oavhängighet är beroende av en annan sammanslutning eller stiftelse. Enligt lagen skall verkställande direktören eller hans suppleant som medlem av en annan sammanslutnings förvaltningsråd eller styrelse således förklara sig jävigt att delta i beredning eller beslutsfattande som gäller placeringar i bolaget.

Eftersom avsikten inte är att ändra de krav i 27 § som gäller placeringsverksamhetens oavhängighet samt beslutsfattande och beredning i fråga om ett arbetspensionsförsäkringsbolags egen placeringsverksamhet, väntas de föreslagna ändringarna i praktiken inte heller i övrigt äventyra det oavhängiga beslutsfattandet i fråga om placeringsverksamhet.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Propositionen bedöms inte ha några direkta ekonomiska verkningar.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid social- och hälsovårdsministeriet.

4. Samband med andra propositioner

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om försäkringsbolag och vissa lagar som har samband med den (RP 32/2000 rd) har avlåtit till riksdagen. Den innehåller förslag till ändringar i den 12 § som också i denna proposition föreslås bli ändrad.

5. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 12 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 25 april 1997 om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)
12 § 4 mom., sådant det lyder i lag 640/1997, som följer:

12 §

Särskilda behörighetsvillkor för ledningen

Verkställande direktören för ett arbetspen-
sionsförsäkringsbolag eller hans suppleant
får inte vara anställd hos ett kreditinstitut
eller finansiellt institut, ett fondbolag, ett

annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller
något annat försäkringsbolag eller ett bolag
som hör till samma koncern som institutet
eller försäkringsbolaget eller fondbolaget,
eller revisor vid någon ovan nämnd sam-
manslutning. Verkställande direktören för ett
arbetspensionsförsäkringsbolag eller hans
suppleant får inte vara medlem i styrelsen
eller förvaltningsrådet för ett annat arbets-
pensionsförsäkringsbolag.

Denna lag träder i kraft den _____ .

Helsingfors den 19 maj 2000

Republikens President

TARJA HALONEN

Social- och hälsovårdsminister *Maija Perho*

Lag

om ändring av 12 § lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 25 april 1997 om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997)
12 § 4 mom., sådant det lyder i lag 640/1997, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

12 §

Särskilda behörighetsvillkor för ledningen

Verkställande direktören för ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller hans suppleant får inte vara *medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet* för ett kreditinstitut eller finansiellt institut, ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller något annat försäkringsbolag eller ett bolag som hör till samma koncern som institutet eller försäkringsbolaget, eller anställd hos eller revisor vid någon ovan nämnd sammanslutning. Detta gäller dock inte medlemskap i förvaltningsrådet eller styrelsen för ett försäkringsbolag

1) som är dotterbolag till arbetspensionsförsäkringsbolaget,

2) i vilket arbetspensionsförsäkringsbolaget innehar minst 20 procent av aktie- eller garantikapitalet och innehavet motsvarar minst 20 procent av det röstetal som bolagets samtliga aktier eller garantiandelar medför eller

3) som endast bedriver kreditförsäkringsrörelse och återförsäkring av sådan och som ägs av flera arbetspensionsförsäkringsbolag.

Verkställande direktören för ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller hans suppleant får inte vara anställd hos ett kreditinstitut eller finansiellt institut, *ett fondbolag*, ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag eller något annat försäkringsbolag eller ett bolag som hör till samma koncern som institutet eller försäkringsbolaget eller fondbolaget, eller revisor vid någon ovan nämnd sammanslutning. *Verkställande direktören för ett arbetspensionsförsäkringsbolag eller hans suppleant får inte vara medlem i styrelsen eller förvaltningsrådet för ett annat arbetspensionsförsäkringsbolag.*

Denna lag träder i kraft den
